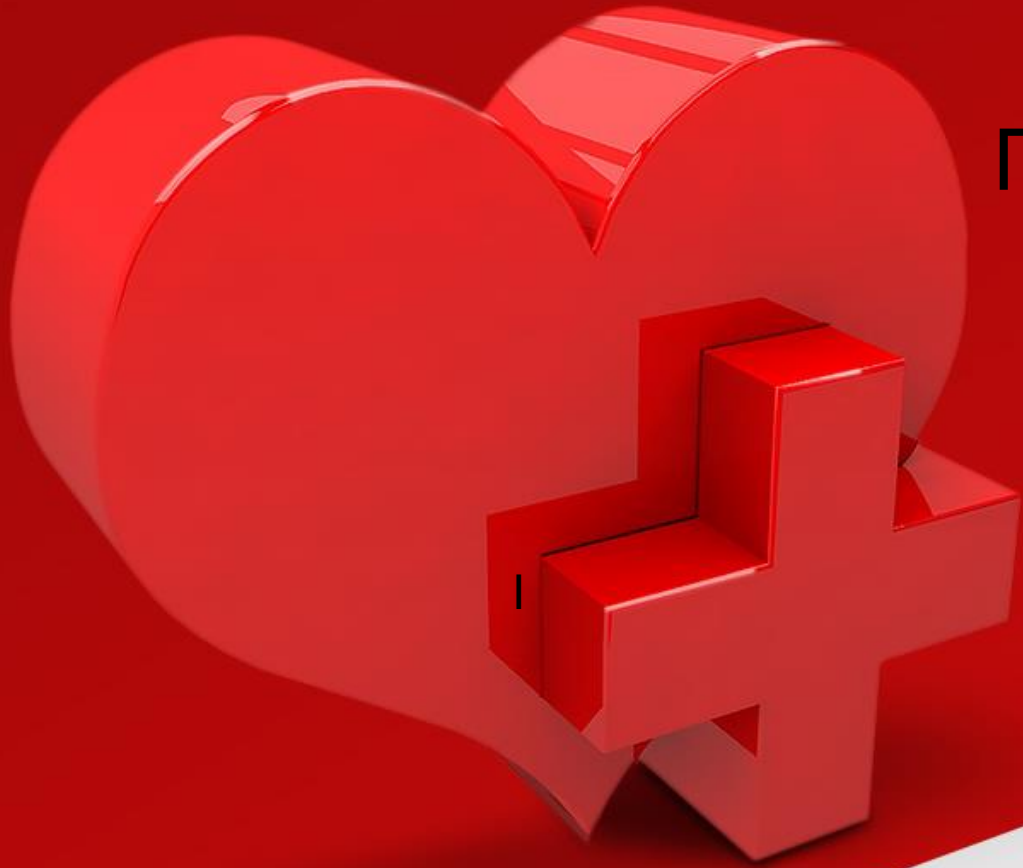

УПРАВЛІННЯ ЗДОРОВ'ЯМ ПРАЦІВНИКІВ У ЛІСОВІЙ ГАЛУЗІ

Білько Тамара Олександрівна, к.б.н. “Гігієна та професійна патологія”, доцент кафедри охорони праці та біотехнічних систем НУБіП України, сертифікований тренер ERC з ITLS та BLS, координатор групи Гігієна та здоров'я ESOSH, відмінник освіти України.

Закон України «Про охорону праці»

Розділ II. ГАРАНТІЇ ПРАВ НА ОХОРОНУ ПРАЦІ

Стаття 5. Права на охорону праці під час укладання трудового договору

Під час укладання трудового договору роботодавець повинен проінформувати працівника під розписку про умови праці та про наявність на його робочому місці небезпечних і шкідливих виробничих факторів, які ще не усунуто, можливі наслідки їх впливу на здоров'я та про права працівника на пільги і компенсації за роботу в таких умовах відповідно до законодавства і колективного договору.

Закон України «Про охорону праці»

Стаття 7. Право працівників на пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці

Працівники, зайняті на роботах з важкими та шкідливими умовами праці, безоплатно забезпечуються лікувально-профілактичним харчуванням, молоком або рівноцінними харчовими продуктами, газованою солоною водою, мають право на оплачувані перерви санітарно-оздоровчого призначення, скорочення тривалості робочого часу, додаткову оплачувану відпустку, пільгову пенсію, оплату праці у підвищеному розмірі та інші пільги і компенсації, що надаються в порядку, визначеному законодавством

Визначення термінів

культура профілактики безпеки та здоров'я працівників на роботі – ..., у якій право на безпечне робоче середовище визнається на всіх рівнях, а принципам запобігання надається найвищий пріоритет

"здоров'я" стосовно праці означає не тільки відсутність хвороби чи недуги; він також включає фізичні й психічні елементи, які впливають на здоров'я і безпосередньо стосуються безпеки й гігієни праці (Конвенція 155 ст.3)

культура безпеки – це система принципів, формальних та неформальних правил, форм поведінки, які базуються на пріоритеті цінності людського життя та здоров'я працівників перед економічними чи будь-якими іншими цілями діяльності роботодавця (проект ЗУ «Про БП та здоров'я працівників»)

ПРОФЕСІЙНИЙ РИЗИК

1. Ймовірність порушення (ушкодження) здоров'я працівника внаслідок несприятливого впливу небезпечних професійних факторів чи робочого середовища з урахуванням тяжкості наслідків такого впливу (проект ЗУ «Про БП та здоров'я працівників»).
2. Величина ймовірності порушення (ушкодження) здоров'я працівника з урахуванням тяжкості наслідків внаслідок несприятливого впливу факторів виробничого середовища і трудового процесу. Гігієнічна оцінка професійного ризику проводиться з урахуванням величини експозиції цих факторів, показників стану здоров'я працівника та втрати ним працездатності.

Схема керування професійними ризиками небезпек

ЗНИЖЕННЯ ЙМОВІРНОСТІ
НАСТАННЯ НЕБЕЗПЕЧНОЇ ПОДІЇ

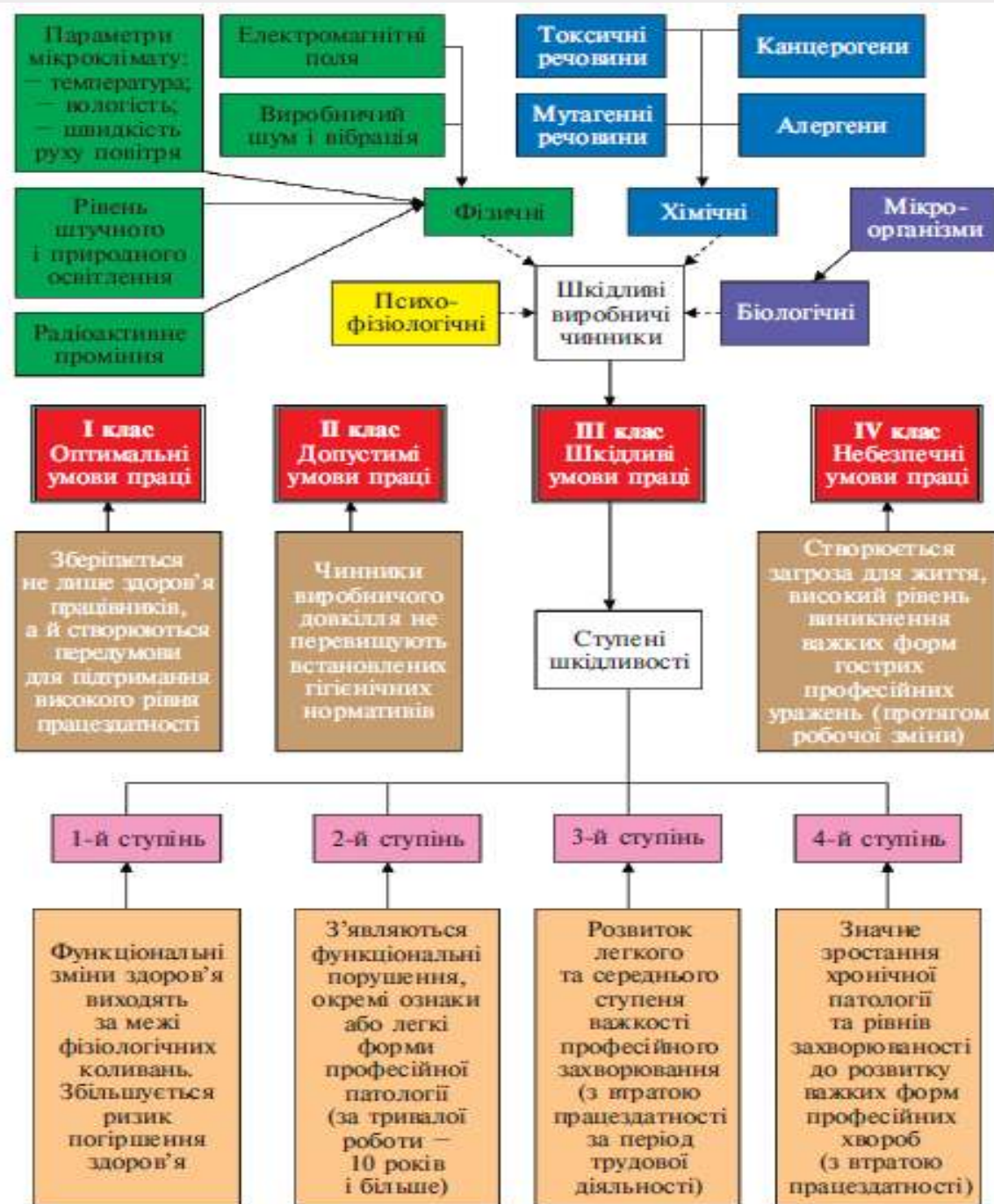
ЗНИЖЕННЯ СТУПЕНЮ ТЯЖКОСТІ
НАСЛІДКІВ ВІД НЕБЕЗПЕЧНОЇ ПОДІЇ

Умови праці - сукупність чинників виробничого середовища і трудового процесу, які впливають на здоров'я і працездатність людини під час виконання нею трудових обов'язків

- 1 клас (оптимальні умови праці)
- 2 клас (допустимі умови праці)
- 3 клас (шкідливі умови праці)
- 4 клас (небезпечні умови праці)

небезпечний виробничий фактор - фактор середовища і трудового процесу, що може бути причиною гострого захворювання (отруєння), раптового різкого погіршення здоров'я або смерті;

шкідливий виробничий фактор - фактор середовища або трудового процесу, вплив якого на працівника за певних умов (інтенсивність, тривалість дії тощо) може спричинити професійне або виробничо обумовлене захворювання, тимчасове або стійке зниження працездатності, підвищення частоти соматичних та інфекційних захворювань, призвести до порушення здоров'я як працівника, так і його нащадків;

атестація робочих місць за умовами праці – комплексна оцінка всіх факторів виробничого середовища і трудового процесу, супутніх соціально-економічних факторів, що впливають на здоров'я і працездатність працівників в процесі трудової діяльності

Робоча зона

- атестація робочих місць за умовами праці – комплексна оцінка факторів виробничого середовища і трудового процесу, супутніх соціально-економічних факторів, що впливають на здоров'я і працездатність працівників в процесі трудової діяльності, **встановлення причин виникнення несприятливих умов праці та визначення (підтвердження) права працівників на пільги та компенсації за роботу у несприятливих умовах, аналіз реалізації технічних і організаційних заходів, спрямованих на нормалізацію рівня гігієни і безпеки праці.** (Постанови КМУ від 01.08.92 р. N 442)

- атестація робочих місць/зон за умовами праці – комплексне оцінювання факторів робочого середовища і трудового процесу, що впливають на здоров'я і працездатність працівників під час роботи (проект ЗУ «Про БП та здоров'я працівників»)

- 1) робоча зона – це місця, простір, призначені для розташування робочих місць, в приміщенні, будівлі, споруді чи на території, що належать роботодавцю та/або використовується ним, до яких працівник має доступ внаслідок виконання своєї роботи, а також будь-яке інше місце, що знаходиться під прямим або опосередкованим контролем роботодавця, де працівник повинен знаходитись або в напрямку якого рухається внаслідок виконання своєї роботи;
- 2) Поняття «робоче місце» згідно з пунктом статті 3 Конвенції 155 Міжнародної організації праці про безпеку, гігієну праці та виробниче середовище охоплює всі місця, де працівникам необхідно бути або куди їм необхідно прямувати в зв'язку з їхньою роботою, і знаходяться під прямим чи опосередкованим контролем роботодавця

Згідно статті 13 Закону “ПРО ОХОРОНУ ПРАЦІ”
роботодавець створює відповідні служби,
призначає посадових осіб для рішення конкретних
питань охорони праці, затверджує інструкції про
їхні обов'язки, права й відповідальність за
виконання покладених на них функцій,
контролізує проведення аудита охорони
праці, лабораторних досліджень умов праці,лює
їхнє дотримання; атестації робочих місць на
відповідність нормативно-правовим актам по
охороні праці в порядку й строки, обумовлені
законодавством; за результатами досліджень
вживає заходів щодо усунення небезпечних і
шкідливих виробничих факторів

**АУДИТ СТАНУ УМОВ ПРАЦІ Є ОБОВ'ЯЗКОМ
РОБОТОДАВЦЯ**

МОНІТОРИНГ УМОВ ПРАЦІ МАЄ НА МЕТІ

- вивчення умов праці на робочих місцях для оцінки ризиків
- визначення робочих місць зі шкідливими та небезпечними умовами праці
- складання плану заходів щодо приведення умов праці на робочих місцях зі шкідливими чинниками виробничого середовища та трудового процесу до вимог чинного законодавства
- встановлення пріоритетності реалізації плану заходів
- визначення категорій працюючих для проведення профілактичних медичних оглядів
- оцінки умов праці для складання санітарно-гігієнічної характеристики щодо підтвердження зв'язку захворювання з професією
- встановлення пільг та компенсацій для осіб, що працюють в шкідливих умовах праці тощо

АТЕСТАЦІЯ РОБОЧИХ МІСЦЬ – одна форм моніторингу умов праці

ПЕРЕДБАЧАЄ

вивчення та визначення умов праці на кожному робочому місці

встановлення робочих місць зі шкідливими умовами праці

розробку заходів з мінімізації або усунення ризиків, що пов'язані з роботою в шкідливих умовах праці

встановлення пріоритетності проведення вищезгаданих заходів

ПРІОРИТЕТНІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЇ РОБОЧИХ МІСЦЬ

- професії, що занесені до списків № 1 та № 2 щодо пільгового пенсійного забезпечення
- професії наявні в Постанові 1290 щодо надання днів додаткової відпустки
- решта професій

КАРТА УМОВ ПРАЦІ

Підприємство /організація, установа/

ТОВ "XXXXXX"

Виробництво

Цех (дільниця, відділ)

Номер робочого місця

Професія

Номери аналогічних робочих місць

торговий майданчик в м. Київ, виробнича дільниця

електрогазоварник

КП 7212

№ з/п	Фактори виробничого середовища і трудового процесу	Дата дослід-ження	Норматив-не знач. /ГДР/ /ГДК/	Фак-тичне знач.	III клас - шкідливі і небезпечні умови і характер праці			Трива-лість дії фактора. % за зміну	При-мітка
					1 сту-пінь	2 сту-пінь	3 сту-пінь		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Шкідливі хімічні речовини, мг/м³ <div><div>1 клас безпеки</div><div>2 клас безпеки</div><div>марганець</div><div>3-4 класи безпеки</div><div>азоту діоксид</div><div>вуглецю оксид</div></div>	16.03.2020	0,2 2,0 20,0	0,11 < 0,98 < 5,9	- - -	- - -	- - -		
2	Пил переважно фіброгенної дії, мг/м³								
3	Вібрація (загальна і локальна) дБ _{ска}								
4	Шум, дБА _{ска}	16.03.2020	80	84	на 4 дБА	-	-	100,0	
5	Інфразвук								
6	Ультразвук								
7	Неіонізуючі випромінювання: - радіочастотний діапазон, - діапазон промислової частоти, - оптичний діапазон (лазерне випромін.)								
8	Мікроклімат у приміщенні: - температура повітря, °С, - швидкість руху повітря, м/сек - відносна вологість повітря, %								
9	Температура зовнішнього повітря (під час роботи на відкритому повітрі), °С: - теплий період - холодний період - інфрачервоне випромінювання, Вт/м²	16.03.2020	- 10,0 140	+3,4-(+8,6) 260-380	+ +	- -	- -	100,0 28,1	
10	Атмосферний тиск								
11	Біологічні фактори								
12	Важкість праці: Динамічна робота - потужність зовнішньої роботи (Вт) при роботі за участю м'язів нижніх кінцівок і тулуба, - те саме при роботі за переважною участю м'язів плечового поясу	16.03.2020	90/63 45/30,5	-- --					

№ з/п	Фактори виробничого середовища і трудового процесу	Дата дослід-ження	Норматив-не знач. /ГДР/	Фак-тичне знач.	III клас - шкідливі і небезпечні умови і характер праці			Трива-лість дії фактора. % за зміну	При-мітка
					1 сту-пінь	2 сту-пінь	3 сту-пінь		
12	-маса вантажу, що піднімається, і переміщення вантажу, кг; - дрібні стереотипні рухи кистей і пальців рук (кількість за зміну) Статичне навантаження за зміну, (Кг•с) при утриманні вантажу: - однією рукою; - двома руками; - за участю м'язів тулуба і ніг		30 40 000 36 000 70 000 100 000	12 - 21600	- -	- -	- -		
13	Робоча поза*: - знаходження в нахиленому положенні до 30°; - знаходження в вимушеній позі (на колінах, навпочіпки); - вимушені нахили тулуба більше 30°; - переміщення в просторі (переходи, обумовлені технологічним процесом), км	16.03.2020	до 25 % зміни до 10 % до 100 до 8	50 % -- 140 2,0	+ + -	- - -	- - -	100,0	
14	Напруженість праці Увага: тривалість зосередження (% до тривалості зміни) щільність сигналів, у середньому за годину Напруженість аналізаторних функцій: - зору (категорія здорових робіт за СНиП II-4-79) - слуху (при виробничій потребі сприйняття мови або диференціювання сигналів) Емоційна і інтелектуальна напруженість Одноманітність: - кількість елементів у багаторазово повторюваних операціях - тривалість виконання повторюваних операцій (в секунду) - час спостереження за ходом виробничого процесу без активних дій (% до тривалості зміни)	16.03.2020	51-75 151-300 розмір об'єкта розрізнення > 5 мм є відповідаль-ним за функціональну якість допоміжних робіт за функціональну якість допоміжних робіт	50 -- > 5 мм є відповідаль-ним за функціональну якість допоміжних робіт відсутня -- --	- - - -	- - - -	- - - -		
15	Змінність	16.03.2020	однозмінна, денна	однозмінна, денна	-	-	-		
	Кількість факторів		*	*	3	-	-	*	

* Згідно з ДСНтаП "Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу" та згідно з розрахунком праця електрогазозварника:
по важкості праці: $21600/36000 \cdot 1 + 50/25 \cdot 0,15 + 140/100 \cdot 0,15 + 2/8 \cdot 1 = 1,36$ відповідає III класу 1 ступеня
по напруженості праці: $50/75 \cdot 1 = 0,67$ відповідає II класу

**КОРЕКТНЕ ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЇ РОБОЧИХ МІСЦЬ, ВСТАНОВЛЕННЯ РЕАЛЬНИХ
ЗНАЧЕНЬ ТА РІВНІВ ШКІДЛИВИХ ФАКТОРІВ ВИРОБНИЧОГО СЕРЕДОВИЩА Є ОСНОВОЮ
ДЛЯ РОЗРОБКИ ЗАХОДІВ ЩОДО МІНІМІЗАЦІЇ ЇХ ВПЛИВУ НА ПРОФЕСІЙНЕ ЗДОРОВ'Я
ПРАЦЮЮЧИХ**

МЕДИЧНІ ОГЛЯДИ

одна з форм моніторингу стану професійного здоров'я працюючих

МЕДИЧНІ ОГЛЯДИ ПРОВОДЯТЬСЯ ДЛЯ:

- вивчення стану здоров'я працівників
- своєчасне виявлення ранніх ознак гострих і хронічних професійних захворювань (отруєнь), загальних та виробничо обумовлених захворювань у працівників
- забезпечення динамічного спостереження за станом здоров'я працівників в умовах дії шкідливих та небезпечних виробничих факторів і трудового процесу
- вирішення питання щодо можливості працівника продовжувати роботу в умовах дії конкретних шкідливих та небезпечних виробничих факторів і трудового процесу
- попередження виникненню та розповсюдженню інфекційних хвороб

**КОРЕКТНЕ ПРОВЕДЕННЯ МЕДИЧНИХ ОГЛЯДІВ (ПОПЕРЕДНІХ ТА ПЕРІОДИЧНИХ),
АНАЛІЗ ОТРИМАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ - ПРОФІЛАКТИКА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ
ТА ПРОФЕСІЙНО ОБУМОВЛЕНОЇ ПАТОЛОГІЇ СЕРЕД ПРАЦІВНИКІВ**

ЗАХОДИ ПРОФІЛАКТИКИ НЕГАТИВНОГО ВПЛИВУ УМОВ ПРАЦІ НА СТАН ЗДОРОВ'Я ПРАЦІВНИКІВ

- мінімізація ручної праці, фізичного та статичного навантаження
- мінімізація впливу параметрів мікроклімату
- облаштування приміщень для обігріву, організація перерв для обігріву
- використання індивідуальних засобів захисту (захисні мазі, респіратори, беруші, тощо);
- раціоналізація режимів праці та відпочинку
- організація відповідних санітарно-побутових умов

В Україні середній показник смертності внаслідок надзвичайних ситуацій 130-135 осіб на 100 тис. населення. Це перевищує показники країн Європи в 3-5 разів

В Україні на догоспітальному етапі помирає 76% потерпілих, у лікарнях – 24%. У розвинутих країнах світу на догоспітальному етапі помирає 28% потерпілих, у лікарнях – 72%.

**За інформацією медпрацівників, зі
100 осіб, які померли на
догоспітальному етапі, приблизно
20% отримали несумісні з життям
травми**

**А смерть 80% потерпілих настала
внаслідок неефективної евакуації до
лікувальних закладів і неправильно
організованої домедичної допомоги
безпосередньо в зоні надзвичайної
ситуації**

МИ МОЖЕМО ЦЕ ЗМІНИТИ

Засоби для надання домедичної допомоги:

Асептичні засоби: • хлоргексидин; • йод на водній або гліцериновій основі; • серветки антибактеріальні та спиртові; • перекис водню для промивання ран. • ножиці парамедика з тупими кінцями; • маркер; • флікер (світловідбивач) для підвищення видимості в темний період доби.

Засоби для надання домедичної допомоги в разі травм

хустинка перев'язувальна (не менше ніж 100 x 100 см); шина гнучка SamSplint;
охолоджувальні елементи;

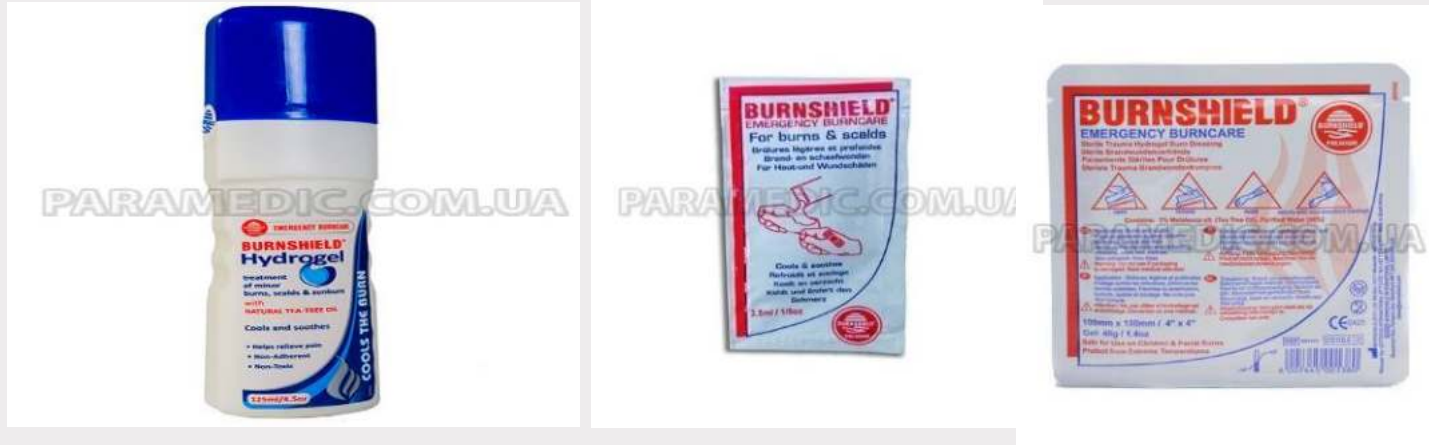

Засоби для надання домедичної допомоги в разі:

- опіків – протиопікові серветки та гелі;

- переохолодження – грілка-пакет «Зігрівайка», термоковдра.

Кровоспинні засоби:

Як знизити ступінь тяжкості наслідків нещасних випадків та професійних захворювань?

Кожен підрозділ, офіс або виробничий майданчик забезпечити аптечкою домедичної допомоги.

Працівників навчити правильно користуватись наявними засобами і приладдям, що входить до аптечки домедичної допомоги.

Місця розміщення аптечки мають бути оптимізовані в такий спосіб, щоб від місця події до неї можна було дістатися як найшвидше.

Укомплектувати аптечки засобами відповідно до виявлених професійних небезпек і можливих небезпечних подій, що можуть бути в підрозділах компаній, та на території підприємств.

Провести навчання працівників алгоритмам надання домедичної допомоги.

Знання ціною в життя – тепер без кордонів

Переваги дистанційного навчання

1. **Безпека** - учасник зможе пройти навчання в будь-якому зручному, спокійному місці, з доступом до мережі в Інтернет.

2. **Час** - доступ до знань відкритий (24/7), в будь-якому регіоні. Учасник сам вибирає час, з огляду на робоче навантаження.

3. **Якість і формат.** Навчання відбувається НЕ через додатки (skype, telegram і вебінари), а на навчальній платформі. Що дозволить повертатися до вивчення блоків, де відчувається нестача знань, декілька разів. Це підвищує шанси пройти фінальні екзаменаційні тести.

4. **Єдиний підхід.** Для компаній і організацій, які планують навчити всіх своїх співробітників важливо, щоб знання у всіх були однорідні. А саме однакові розставлені акценти і викладені принципи.

Юридичні аспекти домедичної допомоги

Відеоролік доступний окремо

Це дозволить уникнути скупчення людей в одному місці, мінімізувати ризики і оптимізувати робочий і особистий час учасника.

Таким чином учасник не втратить робочий день, істотно заощадить робочий час і отримає більш ефективний результат при індивідуальній роботі з інструктором.

Дистанційне навчання одного курсу включає в себе: 8 відео-уроків, теоретичний матеріал розбитий на теми, в кінці кожної теми - тест. В кінці програми - екзаменаційне фінальне тестування.

Проходження програми, як правило, займає близько 4-6 годин. При успішному результаті (мінімум 75% правильних відповідей) екзаменаційного фінального тесту, учасники будуть допущені до практичного відпрацювання навичок, для індивідуальної роботи з інструктором.

Максимальний час для дистанційного навчання на програмі - 1 місяць.

Автоматичний зовнішній дефібрилятор

- Включи АЗД та слідуй голосовим командам

Відкрийте
кришку АЗД або
натисніть
кнопку, щоб
його ввімкнути

Дістаньте
електроди

Наклейте
электроды на
грудную клетку
пострадавшего

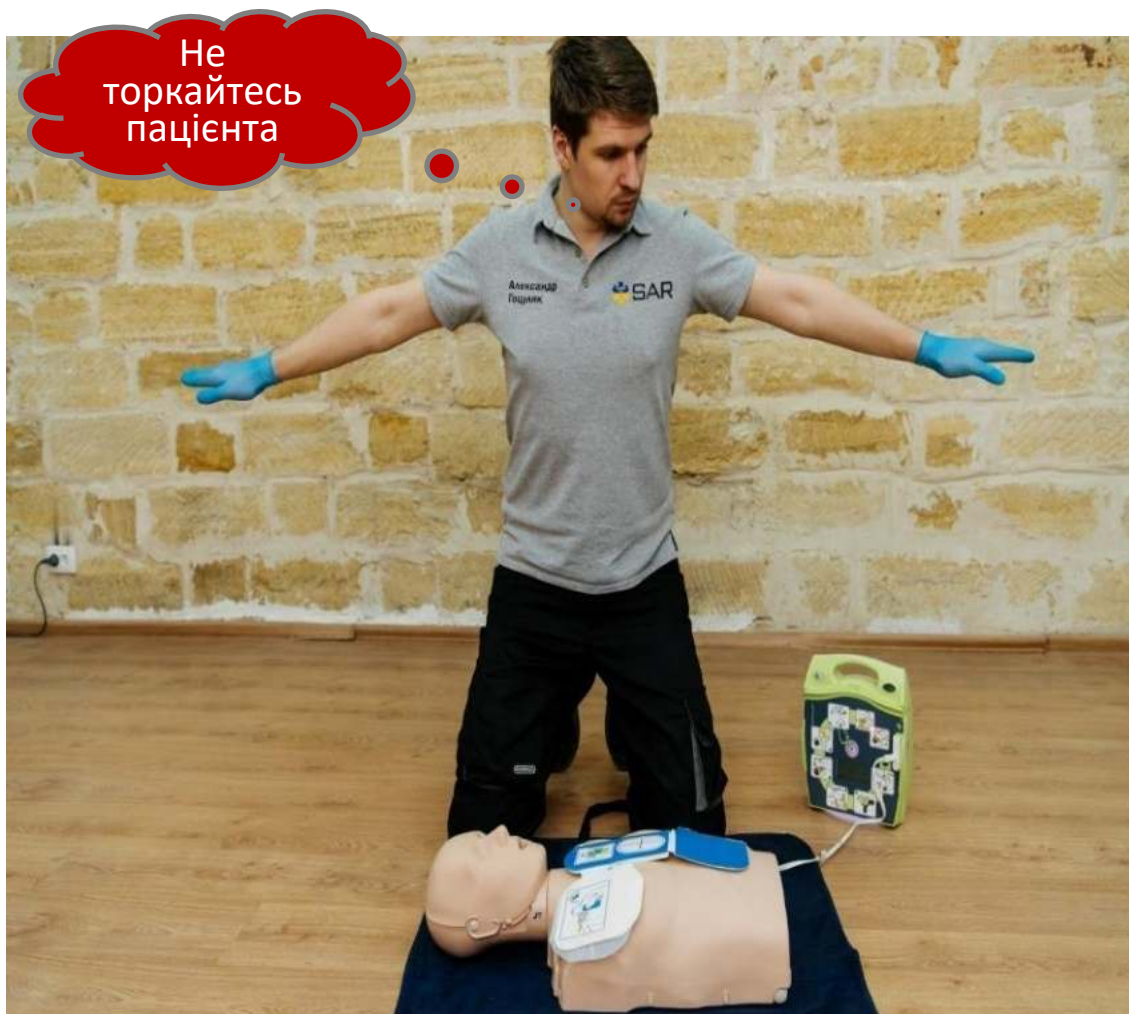

Наклейте
электроды на
грудную клетку
пострадавшего

Зачекайте, поки апарат здійснить аналіз ритму

Розряд рекомендовано

- Команда «ВСІМ ВІДІЙТИ!»
- Виконай розряд (натисни на кнопку)

Автоматичний зовнішній дефібрилятор

Відео доступне окремо

В країнах Європи кожні 45 сек відбувається раптова зупинка серця

Рання та якісна СЛР та дефібриляція (в межах 1-2 хвилин) сприяє виживанню більш ніж 60% потерпілих

Шанси на виживання знижуються на 7-15% від кожної хвилини бездіяльності

Відео доступне окремо

- Автоматичний зовнішній дефібрилятор

НАВЧАННЯ У ВИГЛЯДІ ЗМАГАНЬ ТА СТРЕС-ТЕСТІВ

Домедична
допомога
при пологах

Дітям потрібні не
повчання, а приклади.

Ніхто в світі не відчуває
нових речей сильніше, ніж
діти.

Тел: +38 050 351 43 76
toma70@bigmir.net